GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

VOORBEREIDENDE EKSAMEN

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
(Derde Vraestel)

TYD: 2½ uur

PUNTE: 100

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings.

   AFDELING A: Opstel (50)
   AFDELING B: Langer transaksionele tekste (30)
   AFDELING C: Transaksionele, naslaan- en informatiewe tekste (20)

2. Beantwoord EEN vraag uit ELKE afdeling.

3. Begin elke afdeling op ŉ nuwe bladsy.

4. Jy moet jou skryfstukke beplan, redigeer én proeflees. Jy kan, byvoorbeeld ŉ kopkaart, ŉ vloeidiagram, ŉ diagram, sleutelwoorde, ensovoorts gebruik. Die beplanning moet VOOR die finale produk gedoen word.

5. Die beplanning moet duidelik aangedui word. Trek ŉ streep deur die beplanning as jy jou finale weergawe klaar oorgeskryf het.

6. Beplan jou skryfwerk soos volg:
   - Afdeling A: ±70 minute
   - Afdeling B: ±50 minute
   - Afdeling C. ±30 minute

7. Nommer elke teks soos wat dit op die vraestel genommer is.

8. Voorsien elke teks van ŉ gepaste titel/opskrif.

LET WEL:

- Die titel/opskrif word nie aanmerking geneem as die woorde getel word nie.
- Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: **OPSTEL**

VRAAG 1

- Kies EEN vraag en skryf 250 – 300 woorde oor die onderwerp.

1.1

Dit wat ek vandag is, het ek te danke aan . . .

Dink aan die volgende:

- Wie is hierdie persoon?
- Hoe het die persoon jou lewe beïnvloed?
- Wat het die persoon alles vir jou gedoen?
- Hoe dankbaar is jy teenoor die persoon? **[50]**

OF

1.2

Xenofobie

('n haat vir mense van ander lande)

Dit is 'n woord wat die gewone mense nie voorheen geken het nie. Verlede jaar het hierdie haat groot probleme veroorsaak.

Dink aan die volgende:

- Hoekom ervaar ons xenofobie tussen ons mense?
- Wie is die mense wat geaffekteer word?
- Wie is verantwoordelik vir die haat?
- Hoe kan 'n mens hierdie soort haat vermy? **[50]**

OF

1.3

Dit is deesdae baie maklik om jou bestuurderslisensie te kry!

Stem jy saam of nie?

[Aangepas uit: *Beeld*, 01-10-04] **[50]**

b.o.

OF

1.4

Om **'n tiener**

te wees...

Almal het vandag 'n mondvol om oor tieners te sê.

Gee jou mening oor jou generasie.

Dink aan die volgende:

- Die "lekker" van tienerwees.
- Probleme wat tieners ondervind.
- Hoe om 'n verantwoordelike tiener te wees.

[50]

OF

1.5

SUID-AFRIKA

... is **'n land met verskillende kulture, tradisies** en tale. Daar is nie plek vir al die verskillende nasies in ons land nie. Dit verdeel die mense in ons land.

Wat is jou opinie?

Dink aan die volgende:

- Die verskillende tale, kulture en tradisies.
- Sê hoe ons in harmonie kan saamleef.

[50]

OF

1.6 Kies EEN van die volgende visuele tekste en skryf enige opstel daaroor.
Gee vir jou skryfstuk 'n titel.

1.6.1

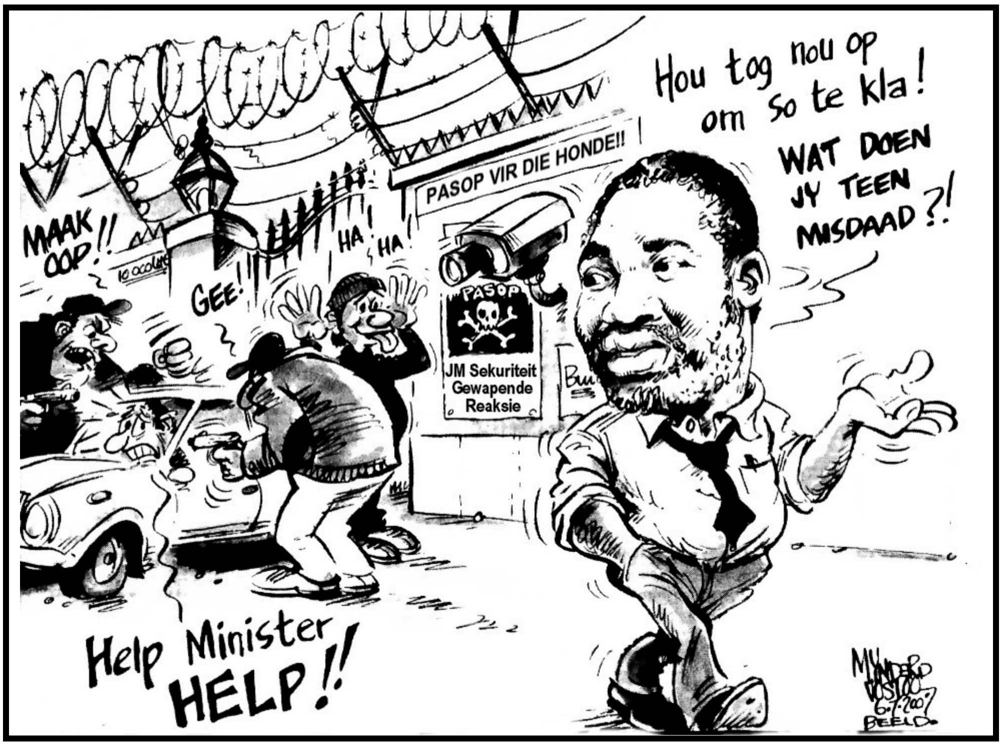

[Uit: *Beeld*, 06-07-2007] **[50]**

OF

1.6.2

[Uit: *WegSleep*, Nov.-Des. 2008] **[50]**

OF

1.6.3

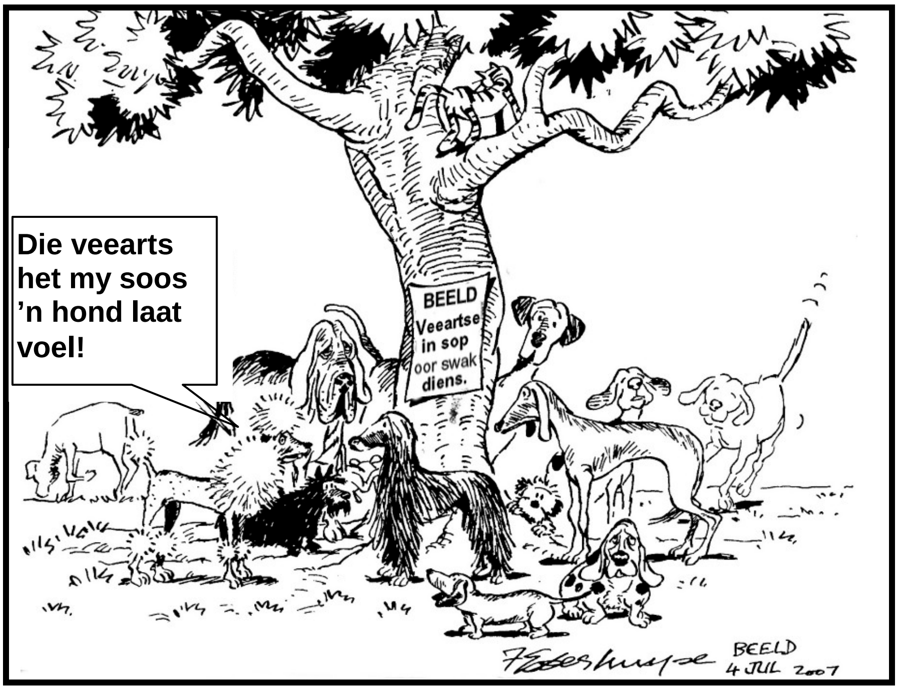

[Uit: *Beeld*, 04-07-2007] **[50]**

TOTAAL VIR AFDELING A: 50

EN

AFDELING B**: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE**

VRAAG 2

- Kies EEN vraag en skryf 120 – 150 woorde oor die onderwerp.
  (Die formaat van die skryfstuk is nie by die getal woorde ingesluit nie.)

2.1 **VERSLAG**

Julle het as 'n groep gr.12-leerders vir 'n naweek op 'n bergklimtoer gegaan.

Een van jou maats is ernstig beseer toe hy van die berg afgeval het.

Skryf 'n **verslag** vir die skoolhoof van die ongeluk.

[Foto uit: *Weg*, Februarie, 2007] **[30]**

OF

2.2 **DIALOOG**

Jy is uitgenooi na ŉ 21ste verjaarsdagpartytjie. Jou ouers hou glad nie van die ouer persoon met wie jy saamgaan na die partytjie toe nie.

Skryf die **dialoog** tussen jou en jou ouers waarin jy hulle mooi vra waarom jy nie saam met die persoon mag gaan nie. **[30]**

OF

2.3 **BROSJURE**

Teken die pamflet oor in jou antwoordeboek en voer die opdrag uit.

VOORKANT VAN DIE PAMFLET

Jy is die bestuurder van ŉ pragtige vakansieplek.

Stel ŉ **pamflet** saam waarin jy mense vertel wat hierdie vakansieplek alles aanbied.

AGTERKANT VAN DIE PAMFLET

Dink aan die volgende:

- Waar is die vakansieplek?
- Hoe lyk die vakansiehuise?
- Watter soort diere kan jy hier sien?
- Watter aktiwiteite is daar vir die gesin?
- Watter fasiliteite kry ŉ mens by hierdie vakansieplek?
- Hoe goedkoop of duur is die plek?

[30]

OF

2.4 **RESENSIE**

Jy het die openingsaand (premiere) van ŉ fliek van jou keuse bygewoon. Jy wil ander jongmense soos jy motiveer om na die fliek te gaan kyk.

Skryf ŉ **resensie** oor die fliek. **[30]**

TOTAAL VIR AFDELING B: 30

EN

AFDELING C: TRANSAKSIONELE, NASLAAN- EN INFORMATIEWE TEKSTE

VRAAG 3

- Kies EEN vraag en skryf 80 – 100 woorde oor die onderwerp.

3.1 **DAGBOEKINSKRYWING**

Voltooi die laaste drie dae voor die matriekafskeid in jou **dagboek.**

Dink aan die volgende:

- Jou keuse van klere vir die aand.
- Wat jy wil doen aan jou voorkoms.
- Die voertuig waarin jy by die funksie gaan aankom.
- Die spyskaart vir die funksie.
- Die partytjie na die matriekdans.

[20]

OF

3.2 **INSTRUKSIES**

Jou ouers wil weet hoe *mxit* werk. Skryf die **instruksies** (ten minste 10 volsinne) om te verduidelik hoe 'n mens *mxit* op jou selfoon gebruik. **[20]**

OF

3.3 **POSKAART**

Teken die poskaart oor in jou antwoordeboek en voer die opdrag uit.

Seël

Jou vriend of vriendin is in Londen. Hy/sy het na matriek 'n jaar afgeneem – 'n gapjaar – om in Londen te gaan werk.

Skryf 'n **poskaart** aan hom/haar en vertel van jou planne vir die toekoms.

[20]

TOTAAL AFDELING C: [20]

GROOTTOTAAL: 100

EINDE